No. 122. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 24 Mei.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten Mei.

De raad van ministers is gisteren vergaderd geweest om te beraadslagen over de beste maatregelen die men, ten opzigte der bij [illegible] veroordeelden en der ontvlugte staatkundige gevangenen zoude kunnen nemen [illegible] zitting van de wetgevende kamers en het ophanden huwelijk van den hertog *van Orleans*, gelooft men dat bij eene eenvoudige ordonnantie, en dus niet bij eene wet, over hun lot zal worden beslist.

— Thans zijn de bijzondere vereenigingen, door de leden der kamer van gedeputeerden gehouden, met oogmerk om de verdeelde gevoelens overeen te brengen, en zoo mogelijk eene nieuwe meerderheid te vormen, het onderwerp dat de aandacht boeit; vooral heeft die bij den heer *Hartmann*, waar 204 leden tegenwoordig waren of althans zich hadden laten inschrijven, veel opspraak gemaakt, omdat daaruit gebleken is, hoe sterk de meerderheid van het vorig bestuur, die, welke den heer *Guizot* haren bijval gaf, nog op dit oogenblik is. Naar eene opgave in *la Presse* voorkomende, kan men de kamer van gedeputeerden tegenwoordig als volgt verdeelen: Vereeniging *Hartmann*, voormalige meerderheid onder den heer *Guizot*, centrum en regter-centrum: 204 leden; Vereeniging van de heeren *Thiers* en *de la Redorte*, linker centrum: 90 leden; vereeniging *Odillon Barrot*, linkerzijde, der dynastie toegedaan: 70 leden (deze beide laatste werden gerekend de tierspartij te hebben vervangen); uiterste linkerzijde, onder de heeren *Garnier Pages* en *Audry de Puyraveau* 25 leden; uiterste regterzijde, onder den heer *Berryer* 23 leden; voorts nog 47 afwezende leden, of die zich buiten al die vereenigingen houden.

— De Koning heeft gisteren den scheepsbevelhebber *Dumont d'Urville*, die eene reis rondom de wereld gaat doen, in bijzonder gehoor ontvangen, en zijn wensch te kennen gegeven, dat onder zijne regering aan Frankrijk den [illegible] deel vallen van nieuwe verderingen in de kennis van onzen aardbol te hebben gemaakt.

— De Koning en Koningin der Belgen worden tegen den 25sten hier gewacht.

— De fransche gezant te Madrid, graaf *Latour Maubourg*, is alhier aangekomen.

— De minister *Salvandy* is van St. Evreux in de hoofdstad terug gekomen, en verzekert zijne vrienden dat zijne herkiezing als afgevaardigde aan geen twijfel onderhevig is, en zelfs nimmer gevaar geloopen heeft. De heeren *Dupont*, de l'Eure en *de Rancé*, worden aan den anderen kant gezegd al te doen wat in hun vermogen is, om deze verkiezing tegen te werken.

— Een los gerucht zegt dat de spaansche gezant *Campuzano* door den aartsbisschop *D. Valentijn Ortigosa* zal vervangen worden.

— De spaansche generaal *Ramirez* is in deze hoofdstad aangekomen, van wege zijn gouvernement belast, om aan het kabinet te verzoeken, dat het in de levering van eene aanzienlijke hoeveelheid krijgsmunitien voor het Noorder-leger bewilligde. Men schijnt genegen, niet veel bezwaar daartegen te opperen, daar het bekend is, dat de autoriteiten aan de grenzen in last hebben gekregen, om aan de christinos een' meer onmiddellijken bijstand te verleenen.

— De *Moniteur* geeft heden geene nadere telegraphische depeches uit Bajonne, zoodat men nog in het onzekere verkeert, of de infant [illegible] slags is geraakt met den generaal *Irribarren*, in den [illegible]. Het gerucht liep hier reeds gisteren, dat de infant den constitutionelen bevelhebber geslagen heeft, en heden voegt men er bij, dat de stad Benicarlo, in het koningrijk Valencia, in de magt der karlisten gevallen is en dat bij het gouvernement wel depeches zijn ontvangen, maar dat derzelver ongunstigen inhoud het bestuur bewogen heeft, om ze voor als nog niet bekend te maken.

In de bijzondere berigten uit St. Sebastiaan tot den 15den gaande, wordt gezegd, dat Andoain zich eerst na eenen hevigen wederstand heeft overgegeven; dat men het voornemen had, den 16den Tolosa aan te vallen, welk plan echter kon gewijzigd worden, zoo als dan ook wel gebeurd schijnt, want in de van wege het gouvernement medegedeelde telegraphische depeches wordt van den aanval op die stad niet gewaagd.

Uit Bajonne melden de bijzondere tijdingen, dat er, met de bezetting van Irun geene kapitulatie had kunnen gesloten worden, en wel, omdat het garnizoen geëischt had met krijgseer uit te trekken. De karlistische afdeelingen door *Guibelalde*, *Iturriaga*, *Zuniga* en *Vargas* aangevoerd, verdedigden voet voor voet het terrein in den omtrek van Andoain, tusschen Ernani en Tolosa.

De *Phare* van Bajonne van den 18den verzekert, dat het fransch gouvernement bewilligd had in eene recrutering van 4000 man voor spaansche rekening, tot aanvulling der gelederen van het vreemd legioen.

Het *Charte* deelt tijdingen uit Katalonie van den raden dezer [illegible], waarin de staat van zaken in dat gewest [illegible] geschilderd wordt; de gemoederen kwamen, volgens hetzelve, te Barcelona tot bedaren en de autoriteit bleef veerkracht ontwikkelen; het ontwerp dat de engelschen de forten zouden bezetten, was opgegeven. Te Tarragona en Reuss had zich eene reactionnaire partij opgedaan, die het voornamelijk op den opstandelingschef *Ballera* had geladen, zoodat deze zich steeds moest verborgen houden. In Valencia was de staat van zaken nog dezelfde. Het garnizoen der stad had de order, om op het eerst kanonschot op de verzamelingsplaats gereed tot den storm te staan; slechts ééne poort was er geopend. Voorts bevestigt *la Charte* de inneming van Benicarlo; deze plaats was verloren voor dat de generaal *Oraa* had te hulp kunnen komen. Men had den franschen consul en zijne eigendommen ontzien, maar elders waren in de stad grove buitensporigheden gepleegd.

Geheel strijdig met de geruststellende tijdingen van *la Charte* omtrent den toestand van Barcelona, luidt een brief, in den *Messager* voorkomende, zoo hij verzekert van den stads kommandant, generaal *Parreno* zelven, twee dagen later, zijnde den 14den, geschreven. Daarin wordt een schrikwekkend tafereel van den toestand der ongelukkige stad opgehangen. De generaal komt er rond voor uit, dat de opstand en de onafhankelijkheidverklaring er ten laatste zullen zegevieren. De gebeurtenissen van den 4den welker uitslag alleen aan het bataillon mariniers van het britsch schip *Rotney* te danken was geweest, had de gemoederen zoo verbitterd, dat de generaal elk oogenblik vreesde te zien, dat zijne soldaten hunne vaandels verlieten; de nationale garden waren reeds ontrouw geworden; van 13 bataillons waren geen twee hem bijgebleven. De burgerlijke autoriteit, zegt de generaal verder, ofschoon zij den schijn aanneemt van mij te ondersteunen, ontbreekt het aan goeden wil en moed; het paleis is verlaten; de lieden van invloed, die wij den 4den kwamen stijven, om voor het oproer niet te bukken, overtuigd dat het volk eindelijk zegevieren zal, verlaten voor en na de stad, en worden gevolgd door al wie iets te verliezen heeft. Sedert den 12den verzamelen de volkshoopen zich dreigender dan ooit; op één punt verstrooid, verzamelen zij zich terstond op een ander, de lansiers, die den geheelen dag in alle rigtingen de stad doorrijden, beginnen in hunnen ijver te verflaauwen; velen hunner hebben de wapenen reeds afgelegd. Verder zegt de generaal, dat hij slechts op een paar militaire bevelhebbers durft vertrouwen; dat de troepen reeds des avonds ten zes ure in de kazerne werden gehouden, wijl men er sedert den 7den dertien des avonds op straat had vermoord; zoodra de dag viel, toonde niemand zich meer op straat, nergens was licht te zien, de akelige stilte in de duisternis werd slechts afgebroken door de patrouilles en door de gedurige zamenscholingen van het volk. Ten slotte verzekert de generaal *Parrino*, dat zoo hij geene versterking van eene afdeeling van 10,000 man ontving, de revolutie in Katalonie zeker zou triomferen. Hij zou intusschen, zoolang hij kon, volhouden.

» Het *Journal des Débats* bovenstaande berigten overnemende, laat daarop deze aanmerkingen volgen:

» Eene nieuwe reeks van gebeurtenissen ontwikkelt zich in Spanje uit het dubbel oogpunt beschouwd der staatkundige beweging, en der militaire operatien, die nu laatstelijk een ernstiger aanzien gekregen hebben. Aan de eene zijde dringt don *Sebastiaan* in Arragon door, om zich met *Cabrera* te vereenigen; van den anderen kant wordt het constitutioneel gouvernement te Madrid ondermijnd door de heethoofden der tribune, en openlijk in Katalonie aangevallen, voor vervallen verklaard en buiten de wet gesteld, door eenen republikeinschen opstand, hebbende reeds zijn klein leger van 3000 man, die besloten zijn zoowel tegen de troepen van de koningin als tegen de karlisten te strijden. Ziet daar het nieuwe tijdperk dat de spaansche revolutie thans intreedt. »

Hetzelfde blad, over den marsch van den infant don *Sebastiaan* sprekende, meent dat deze met zijne magt of te Sanguesa over den Rio-Arragon zal gaan en oostwaarts in Opper-Arragon dringen, of zuidwaarts door Tafalla, Caparossa over dezelfde rivier gaan wil, te Tudela het bruggenhoofd bestormen, en daar over den Ebro trekken om in Neder-Arragon te dringen. Het meent niet dat des infants oogmerk is om op Madrid te trekken, maar

veeleer om in Neder-Arragon, in vereeniging met *Cabrera*, eene nieuwe zetelplaats voor den opstand te vestigen, ter vergoeding van het verlies der linie van Ernani, schoon dit verlies, door het gemis der gemeenschap met de zee en der fransche grenzen, door eene zoodanige aanwinst niet konde vergoed worden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten Mei.

De Prinses *Helena*, verloofde van den Hertog *van Orleans*, is met hare moeder, de Erfgroot-Hertogin van Mecklenburg Schwerin, over Potsdam, alwaar zij door het Koninklijk Pruissisch gezin was ontvangen geworden, den 17den des avonds te Leipzig aangekomen, den naam voerende van gravin *von Grobow*. Deze hooge personaadjen worden den 23sten of 24sten hier verwacht.

— De oostenrijksche gezant bij het fransche hof, graaf *Appony* en de heer *Bresson*, fransch gezant te St. Petersburg, zijn alhier aangekomen.

— Den 7den dezer heeft te Erlau in Hongarije de plegtige inwijding plaats gehad van de kerk, die door den met roem bekenden aartsbisschop *Pyrker* aldaar uit zijne eigene geldmiddelen is gebouwd. Deze kerk wordt, met uitzondering van de gewrochten van gothische bouwkunde, voor het prachtigste kerkgebouw der oostenrijksche monarchie gehouden.

— De hoofdstad van Hongarije begint ook de handel-krisis te gevoelen; en vooral onder joodsche huizen vielen aldaar veel bankroeten voor. — Het koren verminderde dagelijks van prijs, daar er zich geen koopers voor opdeden.

— Van de Bosnische grenzen wordt geschreven dat *Ali*-pacha van Herzegowina zijne krijgsverrigtingen tegen Grahovo en Montenegro nog niet had begonnen, maar toch zijne militaire houding bleef bewaren; daarover was de ontevredenheid van de bevolking van Herzegowina, bijzonder der christenen, in hooge mate opgewekt; en men hield het tegenwoordige oogenblik zeer gunstig voor de Porte om zich van dezen landvoogd te ontslaan, die van zeer misdadige oogmerken wordt beticht, en over wiens deelneming aan den opstand van *Vidaitsch*-pacha, in der tijd, niet meer getwijfeld wordt. Deze *Ali*-pacha is een van die muzelmannen, welke zich met alle kracht tegen het stelsel van hervormingen des Sultans blijven aankanten.

— Te Weenen waren den 15den dezer genoteerd: Bankactien 1379.

BELGIE.

BRUSSEL, den 22sten Mei.

De afgevaardigden hebben hunne werkzaamheden door het aannemen van het ontwerp omtrent den spoorweg van Gent naar Brussel ten einde gebragt. — In de maand Augustus zal er, zoo als door den minister van oorlog in den senaat aangekondigd is, eene buitengewone zitting der kamers plaats hebben.

— De graaf *d'Oultremont* is tot ridder van de *Leopolds*-orde voor burgerlijke verdiensten benoemd.

— Onze gezant te Londen, *van de Weyer*, is, aan boord van de stoomboot *Soho*, gisteren van Antwerpen naar Londen vertrokken.

— Er wordt veel voortgang gemaakt met den spoorweg van Dendermonde naar Gent.

— Bij het dorp Knocke is, met den vloed, het geheele roer-hoord van een oorlogsvaartuig aangespoeld, hetwelk 120 voet lengte en 20 voet diepgang moet gehad hebben. Op het roer staan de letters D. C. geschilderd. Het schijnt dat dit wrak van een schip afkomstig is, dat reeds sedert lang is vergaan.

— Het spaansch actief dat reeds gisteren (21) ter Antwerpsche beurs dalende was, evengoed als op de beurs van Parijs van zaturdag, is heden nog meer achteruit gegaan en van 23⅜ op 22⅞ gekomen, en na de sluiting op 22⅞ gebleven. De notering was overigens heden (22 *Mei*): Belg. 100⅝; O. Met. 103⅝; Sp. Ardoin 23⅞, 20⅝, ⅝; Deferred. 7⅞; Nap. renten 92; B. Tav. 56; Sicil. 91⅞; Rothsch. L. 101⅛; Cert. te Antw. 97¼; Braz. 85⅞; Wisselkoers op Amst. ¼ op Rott. ¼ pCt. premie.

Uit de Londensche bladen van den 20sten Mei, blijkt nog dat door Z. M. den Koning van Engeland Woensdag te voren een kapittel van de Militaire Bath-orde en van die van St. Michiel en St. George gehouden is, waarin verscheiden hoofd-officieren van de zee- en landmagt tot ridders zijn geslagen. — Daarna heeft de graaf *Sebastiani*, Fransch gezant, een bijzonder gehoor bij Z. M. gehad, ter gelegenheid dat hij zijnen post op nieuw aanvaardde.

— Bij de beraadslaging in het lagerhuis over het aanleggen van een spoorweg, is door den bekenden Dr. *Bowring* voorgesteld om de voorwaarde deswege in te trekken, dat er namelijk des Zondags niet over dien weg gereisd mogt worden. Die voorwaarde is echter met eene geringe meerderheid behouden; doch Dr. *Bowring* is voornemens om zijn voorstel, bij de verdere behandeling van het onderwerp, te hernieuwen.

— In hetzelfde huis is door den heer *Talfourd* eene motie gedaan, strekkende om wijzigingen daar te stellen in de wetgeving omtrent het kopijregt van druk- en andere werken. Zich sterk over den nadruk in vele landen uitlatende, en de wetgeving van vroegere tijden, op dit stuk in Engeland nagaande, eindigde de heer *Talfourd* met voor te stellen dat het kopijregt, in plaats van 28, zoo als thans, 60 jaren mogt duren, en dat er een register wierd aangelegd waarin uitdrukkelijk vermeld stond wie eigenlijk dat regt moest bezitten. — Men heeft besloten om deswege een bill voor te dragen.

— De behandeling der Iersche armenwet in het huis der gemeenten, is tot op den 23sten uitgesteld.

— De aanhangers der behoudende partij te Londen zullen den 14den der volgende maand een grooten maaltijd houden. Reeds 2000 personen hebben zich daartoe laten inschrijven.

— De eenige nog levende dochter van Sir *Walter Scott*, Mistress *Lockhart*, is, na eene langdurige ziekte, overleden.

— De invoer van thee in Engeland is eeniger mate uit de volgende opgaven na te gaan: Van 1 Januarij tot 5 April jl. is alleen in Londen voor 5,440,000, in Liverpool voor 600,000 en in Dublin voor 480,000 ponden inkomende regten betaald. Uit Londen zijn 1,579,000 en uit Liverpool 72,000 ponden uitgevoerd. In de hoofdstad waren op 5 Januarij jl. gestapeld 24,940,000 ponden thee, uit den vrijen handel voortspruitende, 12,300,000 ponden thee van de O. I. Compagnie, onverkocht, en dito 5,617,000 verkocht.

— Men sprak te Londen dat er een plan op het tapijt was, ter verzekering van de betaling van het dividend der 5 pCts. Portugesche effecten, vervallende den 1sten Julij, als ook van het driemaandelijksch papier, en dat wel door middel van de uitgifte van papier op 6 maanden, ten bedrage van 250,000 £ van 10,000 £ elk stuk, te disconteren ad 5 pCt. met verschillende voordeelen. — De heeren *Salomons* hebben eene schikking gemaakt om het dividend op de nieuwe Nederl. 5 pCt. tot 2 pond sterl. 1 schelling 3 pence per coupon te betalen, waardoor en minimumprijs voor elken halve-jaar-coupon van *f* 25 is gesteld.

— De onderneming tegen Texas schijnt in Mexico geheel te zijn opgegeven, en de zaak der in opstand zijnde provincien aldaar, geen belang meer in te boezemen. — De berigten luiden eenstemmig over de verwarring en regeringloosheid bij de Mexicaansche bevolking en over den onwil en de handeloosheid van het leger, hetwelk men uit dien hoofde niet meer in het vijandelijk gewest Texas durfde zenden, en dat in Mexico zelf de volksbewegingen niet voorkwam. Een Jezuit, *Alaman* geheeten, en *Bustamente* betwistten elkaâr het gezag. *Santa-Anna* meende men dat al te spoedig weder op het tooneel zou treden; de zaden van tweedragt waardoor Mexico thans aan beroeringen prijs is gegeven, worden gezegd door hem te zijn gestrooid.

— De financiele stremming in Amerika blijft steeds aanhouden. Door de groote vergadering van handelaren te New-York gehouden, waarop niet minder dan 540 firma's vertegenwoordigd werden, had men verschillende besluiten genomen, die als een sterke beroep op [illegible] worden beschouwd. [illegible] den handel grootendeels aan de [illegible] ment (den vorigen president) toe, [illegible] staatkunde van het vorig bewind aan; benoemt eene commissie van 50 leden om een protest over te brengen tegen de voorlating van den omloop der *tresorie-specie* (onder den vorigen president in omloop gebragt), en vraagt eindelijk om eene buitengewone zitting van het Congres bijeen te roepen, ten einde de doelmatigste middelen te beramen om in de kommerlijke ongelegenheden des lands te voorzien. — Het antwoord van den heer *v. Buren*, die zich in 't openbaar echter reeds ten voordeele van den omloop der tresoriespecie verklaard heeft, werd reikhalzende verwacht.

— Ter Londensche beurs van Zaturdag den 20sten, waren genoteerd: 3 pCt. cons. 91⅝; Ned. 2½ pCt. 53⅜; Spanje Ardoin 24⅞; 25⅛; Portugal 5 pCt. 30¾; Braz. 84⅞.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *Mei*) waren genoteerd: Werk. Sch. 2½ pCt. 52 [illegible] dito 5 pCt. 99¾ [illegible] Kansb. *f* 23¾, [illegible]; Amort. Synd. 4½ pCt. 92¾; Handelm. 178½, 136½; O. Indie 5 pCt. 97⅝ [illegible] Ard. 88 [illegible] dito Coup. Mei 31½, 33; Nov. 5e; Uitgest. 7½, ¾; Col. 18½; Per. 13¾; Kansb. bij *Westendorp* [illegible] 86 pCt.

*** Getrouwd: [illegible]
J. VAN DE [illegible]
met
S. VERMEIRSCHE.

Bergen-op-Zoom,
16 Mei 1837.

Te Breda, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.